

Multi Opleiden, Trainen en Oefenen 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Vakbekwaam worden	3
1.3 Vakbekwaam blijven.....	3
1.4 Evalueren van oefeningen.....	4
2. Ontwikkelrichtingen	4
2.1 Crisisorganisatie algemeen	4
2.2 Ontwikkelrichting CoPI	4
2.3 Ontwikkelrichting ROT.....	5
2.4 Ontwikkelrichting actiecentra.....	5
2.5 Ontwikkelrichting (G)BT.....	5
3. Activiteitenoverzicht.....	6
Activiteitenoverzicht keten (CoPI, ROT, Actiecentra, BT)	6
Activiteitenoverzicht CoPI.....	6
Activiteitenoverzicht ROT/Actiecentra	8
Activiteitenoverzicht (G)BT	9
Activiteitenoverzicht crisisorganisatie	10
4. Activiteitenkalender	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij een ramp of crisis is het van cruciaal belang dat inwoners en samenwerkingspartners kunnen rekenen op efficiënte en professionele hulpverlening. Als crisisorganisatie zetten wij ons in om voortdurend te leren, te verbeteren en te innoveren. Ons streven naar vooruitgang wordt ondersteund door een multidisciplinaire aanpak in ons multi opleidings-, trainings- en oefenprogramma (MOTO). Samen met de vertegenwoordigers van alle kolommen bereiden we onze crisisfunctionarissen voor op rampen en crisis. De Programmagids MOTO biedt een gedetailleerd overzicht van de geplande activiteiten voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025.

Het MOTO-programma heeft als kernpunt het voltooien van de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act). In samenwerking met multidisciplinaire kwaliteitszorg zetten wij waarnemers in bij alle oefeningen. Door crisisfunctionarissen en -teams waar te nemen tijdens CoPI, ROT, (G)BT en ketenoefeningen, kunnen we een beoordeling maken van de kwaliteit van onze crisisorganisatie. De inzichten en evaluaties uit voorgaande oefencycli hebben gediend als input voor het vaststellen van de oefendoelen in deze programmagids. Op deze wijze draagt ons opleidings-, trainings- en oefenprogramma bij aan een flexibele crisisorganisatie die streeft naar de hoogst mogelijke kwaliteit. De voortdurende verbetering van ons kwaliteitssysteem, met inbegrip van de inzet van een evaluatie-app, (deels) invoering van de persoonlijke dashboards en het gebruik van 'blended learning', past binnen dit perspectief. We zetten in op werkvormen, trainingen en oefeningen die naadloos aansluiten bij de leerbehoeften van onze crisisfunctionarissen.

1.2 Vakbekwaam worden

Het MOTO programma sluit aan bij de visie op kwaliteit van de veiligheidsregio IJsselland. Hierin staat dat een functionaris een aanstelling krijgt binnen de crisisorganisatie, als diegene voldoet aan de volgende indicatoren:

- Alle (sleutel)functionarissen hebben een erkende opleiding voor het/ de desbetreffende team/ functie met goed gevolg (diploma) afgesloten;
- Alle (sleutel)functionarissen voldoen aan de geldende basisvereisten voor het/ de desbetreffende team/ functie, zoals het afronden van een erkende rijopleiding of kunnen voldoen aan de maximale opkomsttijd.

1.3 Vakbekwaam blijven

Daarnaast is vastgesteld dat een crisisfunctionaris eenmaal in functie, blijft werken aan eigen ontwikkeling en kwaliteit:

- Alle (sleutel)functionarissen hebben elk kalenderjaar minimaal drie (M)OTO-momenten waarop wordt waargenomen/ geëvalueerd. Onder (M)OTO-momenten scharen we opleiding, bijscholing, mono- of multidisciplinaire oefeningen en oefeningen op individueel en teamniveau. Ook schaduw draaien, tegenspel verzorgen of waarnemen valt hieronder. Een operationele inzet die achteraf wordt geëvalueerd, telt ook mee voor de oefenverplichting;
- Functionarissen worden gestimuleerd om op tal van manieren hun vakbekwaamheid te vergroten. Dit doen we door een kennisplatform beschikbaar te stellen, te werken aan

een diverse leervormen (blended learning), een individueel kwaliteitsportfolio beschikbaar te stellen en een regionale waarnemerspool op te leiden om beter te leren van elkaar.

1.4 Evalueren van oefeningen

Multidisciplinaire oefeningen worden waargenomen op individueel, functie- en teamniveau:

- Elke multidisciplinaire oefening die wordt georganiseerd door MOTO wordt waargenomen op teamniveau. Elke evaluatie wordt opgeslagen in het kwaliteitszorgsysteem. Teamwaarnemingen worden verzorgd door opgeleide waarnemers uit de regionale waarnemerspool. Functiewaarnemingen worden afwisselend gedaan door interne waarnemers, externe specialisten (inhuur) of waarnemers van buurregio's.
- Jaarlijks wordt in samenspraak met het platform multidisciplinaire kwaliteit bepaald welke functiegroepen extra worden waargenomen. We werken met een jaarlijkse evaluatieplanning, en nemen waar volgens het volgende principe: 50% intern, 25% extern en 25% bovenregionaal.
- Evaluatie en waarneming heeft een prominente plek in alle multidisciplinaire oefeningen door een jaarlijks vooraf vastgestelde evaluatieplanning. Evalueren wordt naar een hoger niveau getild door opgeleide waarnemers, en door voorafgaand aan een oefening een intakegesprek te houden tussen deelnemer en waarnemer.
- Veiligheidsregio IJsselland organiseert geen jaarlijkse systeemtest. Ter vervanging worden ketenoefeningen geëvalueerd en naast elkaar gelegd. Hieruit volgt een algeheel kwalitatief beeld van de crisisorganisatie, vergelijkbaar met een systeemtest.
- Leidend voor oefenevaluaties zijn de vooraf benoemde oefendoelstellingen door MOTO.

2. Ontwikkelrichtingen

Het MOTO programma en de ontwikkelrichtingen is gebaseerd op de rode draden analyse die is samengesteld op basis van de evaluaties van oefeningen en incidenten in 2022.

2.1 Crisisorganisatie algemeen

- Implementatie crisisplan 2023-2026
- Netcentrisch werken en hoofdstructuur informatiemanagement
- Formeel (trainen en oefenen) combineren met informeel leren, waarbij leren van elkaar en leren in én vanuit de praktijk bevorderd worden.
- Op alle niveaus het versterken en vasthouden van de BOB (gestructureerder, eenduidig)
- Toepassen van voorwaarts denken
- Samenwerking in de gehele keten (CoPI, ROT, BT)

2.2 Ontwikkelrichting CoPI

- Vasthouden BOB-structuur en terugkoppeling acties.
- Inwerken van nieuwe CoPI-leden in Veiligheidsregio IJsselland.
- Toepassing voorwaarts denken: proactief handelen en anticiperen. Dit meer aandacht geven, bijvoorbeeld om tijdens nafase te gebruiken.
- Versterken samenwerking met crisispartners en bedrijven.

- Optreden als taakorganisatie (naast een CoPI).
- Kennis van bevoegdheden.
- Toepassen bestaande planvorming
- Toepassen Team Resource Management (TRM) & soft skills¹; Effectieve en professionele samenwerking, door het stimuleren van teambewustzijn en lerend vermogen.

2.3 Ontwikkelrichting ROT

- Versterken netcentrisch werken binnen het proces Informatiemanagement.
- Toepassen Team Resource Management (TRM) & soft skills²; Effectieve en professionele samenwerking, door het stimuleren van teambewustzijn en lerend vermogen.
- Voorwaarts denken
- Formuleren bestuurlijke adviezen.
- Vasthouden BOB-structuur en terugkoppeling acties.
- Versterking van samenwerking OL en Algemeen Commandanten

2.4 Ontwikkelrichting actiecentra

- Versterken netcentrisch werken binnen het proces Informatiemanagement.
- Implementatie crisisplan, waaronder verantwoordelijkheden en taken van AC'en
- Versterken van de multi samenwerking tussen de secties op het Regionaal Crisis Centrum (RCC).
- Toepassen van voorwaarts denken in de secties

2.5 Ontwikkelrichting (G)BT

- Het snel en krachtig komen tot bestuurlijke besluiten met behulp van de BOB-methode.
- Teams mogen vooral leren dieper in het beeld te stappen.
- Voorwaarts denken door te anticiperen op worst case en best case scenario's.
- Vergroten van vaardigheden op het gebied van strategisch adviseren.
- Het onderkennen van bestuurlijke thema's en dilemma's en het komen tot heldere bestuurlijke keuzes waarbij ook de impact van de keuze geadresseerd wordt.

¹ Elk team heeft zijn eigen en unieke dynamiek, gecreëerd door de mensen die op dat moment tot dat team horen. Teams zijn dan vaak gericht op het tastbare: op de opdracht, de taken en oplossingen die men wilt invoeren (de bovenstroom). Minder aandacht gaat uit naar het onzichtbare, naar het groepsproces (de onderstroom).

² Zie voetnoot 1

3. Activiteitenoverzicht

Activiteitenoverzicht keten (CoPI, ROT, Actiecentra, BT)

Keten oefening (CoPI, ROT en BT)	
Aanleiding	<p>In 2024 organiseert MOTO zes ketenoefeningen. Dat betekent dat de verschillende crisisteams (CoPI, ROT, Actiecentra en BT) tegelijk oefenen.</p> <p>De gemeenten krijgen de kans om zich in te schrijven voor deze ketenoefeningen. De oefeningen worden op maat geschreven, gebaseerd op de desbetreffende gemeente.</p> <p>Doordat MOTO dit jaar deze ketenoefeningen organiseert, vervallen de actiecentra oefeningen.</p>
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none">➤ De beoefening van de vaardigheden in de keten van de verschillende crisisteams tijdens verhoging en verlaging van het GRIP niveau.➤ Samenwerking tussen de crisisteams; CoPI, ROT, Actiecentra en BT.➤ Overdracht van het incident in de nafase naar de staande organisatie van de gemeente.➤ Toepassen van de werkafspraken CoPI, ROT, AC'en
Doelgroep	CoPI, ROT, Actiecentra, BT,
Deelname	De crisisteams; CoPI, ROT, BT en het Regionaal Crisis Centrum (RCC)
Locatie	N.t.b.
Werkvorm	Praktijkoefening
Programmering	6 ketenoefeningen, de ketenoefeningen worden verspreid over het hele jaar gepland.
Waarneming	Door waarnemer van VR IJsselland

Activiteitenoverzicht CoPI

CoPI-oefening – Opstartfase	
Aanleiding	<p>Deze korte oefeningen worden in 2024 weer aangeboden op vaste momenten waarbij de dienstdoende piketfunctionaris wordt gealarmeerd. De scenario's sluiten aan bij de grootste risico's in IJsselland en/of de actualiteit.</p>
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none">➤ Basisvaardigheden verbindingsmiddelen.➤ Het snel opbouwen van een goede informatiepositie.➤ Adequate besluitvorming in de opstartfase.
Doelgroep	Meldkamer (centralisten en CaCo), leden CoPI
Deelname	Piketfunctionarissen

Locatie	Vanaf eigen werkplek
Werkvorm	Praktijkoefening
Programmering	6 oefeningen (afhankelijk van beschikbaarheid meldkamer), maximaal 1 uur (uiterlijk 40 minuten oefenen, daarna korte evaluatie)
Waarneming	Door waarnemer van VR IJsselland

CoPI-oefening – ‘CoPI week’

Aanleiding	De leden van het CoPI onderhouden graag hun basisvaardigheden. De traditionele CoPI-tabletop oefeningen lenen zich daar uitstekend voor. In 2023 hebben we deze oefeningen anders vorm gegeven. In 2024 zetten we deze verandering door. We willen de CoPI oefeningen langer door laten lopen waardoor het tijd/tempo realistischer wordt en meer tijd beschikbaar komt voor het uitzetten van alle acties. In 2024 wordt de CoPI week opgesplitst in twee verschillende weken verdeeld over het jaar. De focus ligt op drie oefeningen per dag, verdeeld over in totaal 4 dagen. De oefeningen sluiten allemaal aan op het regionale risicoprofiel, het nieuwe crisisplan en er is aandacht voor de samenwerking met externe partners. Daarnaast streven wij ernaar om crisisfunctionarissen zo realistisch mogelijk te laten oefenen.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Onderhouden teamvaardigheden CoPI. Specificering op basis rapportages Enquirya. ➤ Beoefening van het crisisplan, specificering op basis van evaluatie crisisplan. ➤ Samenwerking met vertegenwoordigers van crisispartners. ➤ Toepassen voorwaarts denken. ➤ Hoe ga je als CoPI om met dilemma's.
Doelgroep	CoPI-leden, CoPI-liaisons externe partner(s)
Deelname	Gepland door kolom
Programmering	Twee keer per jaar (voorjaar en najaar); 2 dagen; 3 oefeningen per dag.
Locatie	N.t.b.
Waarneming	Interne waarnemerspoule

CoPI oefening – op locatie/met externe partners

Aanleiding	Tijdens de CoPI-oefeningen op locatie wordt er meer tijd genomen om een scenario te doorlopen. De samenwerking met het crisisteam van de betreffende locatie en het voorwaarts denken staan centraal. Daarnaast worden deze oefeningen ook gebruikt om kennis te nemen van de crisisorganisatie van partners door het desbetreffende bedrijf uit te nodigen om wat te vertellen.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Onderhouden teamvaardigheden CoPI (BOB, soft-skills). Specificering op basis rapportages Enquirya. ➤ Samenwerking met vertegenwoordigers van crisispartners en interne crisisteams van organisaties. ➤ Voorwaarts denken toepassen in de praktijk.
Doelgroep	CoPI-leden, CoPI-liaisons
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	Afhankelijk van de oefenpartner: <ul style="list-style-type: none"> - Saxenburgh Hardenberg .
Werkvorm	1 dag met twee scenario's. Hier kan van worden afgeweken, afhankelijk van de oefendoelstellingen.
Waarneming	Zowel door de regionale waarnemers van VR IJsselland als door bovenregionale waarnemers. Dit zal per oefening verschillen.

Activiteitenoverzicht ROT/Actiecentra

Opstartoefening ROT/AC

Aanleiding	Vanuit het implementatieteam crisisplan is de behoefte ontstaan om een opstartoefening te organiseren als een van de onderdelen van de implementatie van het crisisplan. Uit de actiecentra oefeningen blijkt dat de opstartfase van het ROT/AC bij een niet acute crisis niet altijd efficiënt verloopt. Daarom worden vijf opstartoefeningen georganiseerd voor het ROT en de Algemeen Commandanten.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het tot stand brengen van verbinding en samenwerking tussen het ROT Algemeen Commandanten (AC). ➤ Het testen van technische aspecten, zoals het gebruik van MS Teams. ➤ Oefenen van het alarmeringsproces en het vermogen om elkaar snel te vinden en te informeren. ➤ Het inoefenen van de werkwijze en structuur van de opstartfase. ➤ Het maken van een strategische analyse en dit in LCMS plaatsen. ➤ Het beoefenen van de werkafspraken ROT/AC.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ROT: OL, IM ROT, CA ROT ➤ AC'en van alle kolommen
Deelname	Piketfunctionarissen

Locatie	Vanuit huis/eigen werkplek
Werkvorm	Praktijkoefening
Programmering	5 opstartoefening gepland door het jaar. Afhankelijk van deelname meldkamer.
Waarneming	Samenwerking teams door waarnemer vanuit IJsselland ICO door externe waarnemer

Activiteitenoverzicht (G)BT

GBT oefening	
Aanleiding	De gemeentelijke beleidsteams van alle gemeenten zullen in 2024 wederom oefenen. Daarbij wordt voortgeborduurd op de vernieuwing van deze oefeningen die is ingezet in 2023. Zes gemeenten krijgen de kans om zich in te schrijven voor ketenoefeningen. Andere gemeenten volgen naar verwachting de GBT oefeningen zoals in 2023.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Teams mogen vooral leren dieper in het beeld te stappen. ➤ Het voorwaarts denken in scenario's om de crisis vooruit te komen. ➤ Vergroten van vaardigheden op het gebied van strategisch adviseren. ➤ Het onderkennen van bestuurlijke thema's en dilemma's en het komen tot heldere bestuurlijke keuzes waarbij ook de impact van de keuze geadresseerd wordt. ➤ Het snel en krachtig komen tot bestuurlijke besluiten met behulp van de BOB-methode.
Doelgroep	GBT-leden en leden ROT.
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	GBT-ruimtes gemeentes
Programmering	Oefeningen in afstemming met gemeenten, 2 GBT oefeningen per gemeente.

Activiteitenoverzicht crisisorganisatie

Hoe heurt het (ook alweer) in IJsselland?	
Aanleiding	Dit jaar wordt deze training opgesplitst in twee verschillende vormen. De training hoe heurt het in IJsselland wordt aangeboden voor nieuwe crisisfunctionarissen en de training hoe heurt het ook alweer in IJsselland is voor crisisfunctionarissen die behoefte hebben aan een opfrustraining. Crisisfunctionarissen worden ingewijd in de IJssellandse crisiswereld.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none">➤ De crisiswereld van IJsselland beter leren kennen.➤ Kennis en inzicht opdoen in de specifieke werkafspraken voor crisisteams binnen Veiligheidsregio IJsselland.➤ Deze werkafspraken toepassen in de praktijk.
Doelgroep	Alle crisisfunctionarissen
Deelname	Op inschrijving, maximale groepsgrootte 8 personen.
Locatie	Fysiek in Dalfsen
Werkvorm	Interactieve training met korte oefening ter afsluiting.
Programmering	<ul style="list-style-type: none">➤ Hoe heurt het in IJsselland wordt twee keer aangeboden voor nieuwe crisisfunctionarissen➤ Hoe heurt het ook alweer in IJsselland wordt twee keer aangeboden voor crisisfunctionarissen die behoefte hebben aan een opfrustraining.

Hoe heurt het Netcentrisch? (basis en verdieping)	
Aanleiding	De ontwikkelingen rondom netcentrisch werken en IM staan niet stil. In deze training maken nieuwe maar ook bestaande HIN-nen, IM-ers kennis met de wijze waarop wij netcentrisch werken en omgaan met informatiemanagement binnen de VRIJ. Daarnaast wordt een verdieping aangeboden voor ervaren HIN-nen en IM'ers.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none">➤ Versterken netcentrisch werken/ informatiemanagement/ inzet VIC.➤ Beoefenen samenwerking ICO. IM'ers en HINnen.
Doelgroep	ICO, IM'ers, HIN alle kolommen
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	Centraal in de regio
Werkvorm	Interactieve training met opdrachten

Programmering	<ul style="list-style-type: none"> - Eén basistraining - Eén verdiepende training
----------------------	---

Voorwaarts denken

Aanleiding	De training heet ‘voorwaarts denken’ omdat centraal staat dat je leert “voor de crisis uit komen” en niet achter de feiten aanlopen. In deze training leer je incidenten snel te analyseren, ook al is de beschikbare informatie nog onvolledig. Hoe zorg je ervoor dat je vooruit gaat kijken. Hoe ga je om met onzekerheden en zorg je dat je niet in de kramp schiet tijdens het wachten op meer informatie. Hoe zorg je voor een proactief handelend crisisteam. Hoe krijg je dilemma’s op de juiste plek (wat is strategisch en wat operationeel).
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Voorwaarts denken. ➤ Omgaan met dat wat je (nog) niet weet: onzekerheidskunde.
Doelgroep	➤ CoPI / ROT / BT
Deelname	Op inschrijving.
Locatie	Centraal in de regio.
Werkvorm	Fysiek, training door Irene Nijhof

Kennissessies

Aanleiding	In samenwerking met alle kolommen zullen in 2024 drie sessies worden georganiseerd die in het teken staan van verdieping, gecombineerd met actuele inhoudelijke thema’s.
Leerdoelen	Na afloop van deze kennissessies heb je: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kennisgemaakt met actuele thema’s ➤ Geleerd welke actoren bij de verschillende risico’s een rol (kunnen) hebben; ➤ Kennisgemaakt met eventuele planvorming en weet je waar je deze kan vinden.
Doelgroep	Alle leden van de crisisorganisatie.
Deelname	Op inschrijving.
Locatie	Centraal in de regio.

Kennisplatform

Aanleiding	<p>Je eigen vakbekwaamheid is grotendeels je eigen verantwoordelijkheid. Wij hebben er daarom aan gewerkt om voor alle leden van de crisisorganisatie een Kennisplatform beschikbaar te stellen. Hierop worden allerlei items aangeboden die je rugzakje verder met kennis kunnen vullen, denk daarbij aan:</p> <ul style="list-style-type: none">- Evaluaties van incidenten in IJsselland en uit het land.- Digitale trainingen (e-learnings, webinars).- Interessante publicaties.- Nieuwsbrieven.- Podcasts.
-------------------	--

Langdurige/sluimerende crisis

Aanleiding	<p>In het project crisiscapaciteit en kwartiermakers wordt een procesomschrijving gemaakt voor de inrichting van een kernteam tijdens een langdurige/sluimerende crisis en een procesomschrijving voor de overgang van een crisisstructuur naar een projectstructuur. Deze procesomschrijvingen zouden rond april concreet moeten zijn. Vanuit dit project de vraag om rond mei/juni 2024 een oefening te organiseren waarin we te maken hebben met een langdurige of sluimerende crisis. Waarbij de oefening verder gaat dan de eerste gouden uren maar vooral focust op het verdere verloop van een crisis. Hoe bouwen we onze crisisorganisatie af en wie betrekken we bij zo'n soort crisis. Hoe gaan we om met een ander soort ROT en kwartiermakers.</p>
Leerdoelen	N.t.b.
Doelgroep	N.t.b.
Deelname	N.t.b.
Locatie	N.t.b.
Programmering	N.t.b.

4. Activiteitenkalender

Wil je op de hoogte zijn van de laatste stand van zaken omtrent de MOTO jaarplanning? Bekijk dan de [MOTO-kalender](#) op het kennisplatform en zet meteen de activiteiten in je eigen agenda!